

Verksamhetsplan för fritidstjänster i Malax kommun 2026–2030

Behandlad i följande organ:

Fritidsnämnden 18.2.2026

Äldrerådet och Ungdomsfullmäktige 21.5.2026

Rådet för personer med funktionsnedsättning 28.5.2026

Inledning

- Fritidstjänsterna tillhör enheten för välfärd och personaladministration under avdelningen för koncerttjänster. En del av konst- och kulturtjänsterna finns även inom bildningsavdelningen via medborgarinstitutets verksamhet och genom ett samarbetsavtal med Musikinstitutet Legato samt Cultura.
- Verksamhetsområdena utgörs av tjänster för fritid, välfärd, kultur, motion, ungdomsarbete samt bibliotek. Viktiga styrdokument för verksamheten är kommunstrategin, välfärdsberättelse- och planen, verksamhetsplanen för barnvänlig kommun, kulturprogrammet, rusmedelsförebyggande planen samt jämställdhets- och likabehandlingsplanen.

Personal inom fritids-, kultur- och bibliotekstjänster

Fritid och kultur

- Välfärdschef 40%
- Fritids- och kulturplanerare 100%
- Idrotts- och ungdomskoordinator 100%
- Förenings- och hobbykoordinator 80%
- Visstidsanställd projektpersonal, 4 st (3,7 årsverken 2026)
- Timanställd personal inom klubb- och hobbyverksamheten, ca 30 st (2026)

Biblioteket

- Bibliotekschef 100 %
- Biblioteksfunktionärer 2 st 100%
- Biblioteksfunktionärer deltid 2 st (1,1 årsverken)

Välfärdstjänsternas förvaltning

- Kommunens välfärdstjänster tillhandahåller och utvecklar förebyggande tjänster som främjar kommuninvånarnas välbefinnande. Välfärdstjänster innefattar verksamhet inom fritid, bibliotek, sysselsättning och integration.
- Välfärdstjänsterna ansvarar för kommunens välfärdsberättelse och -plan samt koordinering och genomförande av åtgärder som fastställts i planen. Till uppgifterna hör att kontinuerligt rapportera om kommuninvånarnas välbefinnande baserat på olika valda indikatorer så som THL:s hyte-indikatorer.
- Välfärdstjänsterna har även organisationsansvar då det gäller olika verksamheter inom välfärdssektorn så som påverkansorganen.
- Därutöver deltar välfärdstjänsterna i arbetet med kontaktytor i samarbete med välfärdsområdet.

Centrala målsättningar

- Utarbeta välfärdsberättelse, -plan och årsrapportering i samarbete med olika aktörer.
- Samarbete med välfärdsområdet via olika arbetsgrupper inom det förebyggande arbetet.
- Stödja genomförandet av nationella välfärdsprogram, lyfta fram god praxis och sprida information om välfärdsfrågor.
- Fungera som sekreterare i kommunens påverkansorgan.
- Strukturera verksamheten i ett långsiktigt perspektiv.

Mätbara mål

- Välfärdsberättelse- och plan för mandatperioden.
- Årlig välfärdsrapport till kommunfullmäktige.
- Uppgöra, uppdatera och uppfölja verksamhetsplan för fritidstjänster.
- Antal ärenden som behandlats i påverkansorganen per år

Fritidstjänster

- Fritidstjänster är viktiga i det förebyggande arbetet för hela befolkningen, där lokalt samarbete med välfärdsområdet och tredje sektorn spelar en central roll.
- Målet är att erbjuda ett trivsamt och stimulerande nätverk av fritids- och kulturtjänster för invånare och turister, samt skapa möjligheter att delta i mångsidiga aktiviteter och evenemang. Fritidstjänsterna erbjuder även informations- och expertstöd till andra aktörer.
- Fritidsnämnden delar årligen ut bidrag för föreningsverksamhet som berör barn och unga, motion, idrott och simskola, kultur samt förebyggande arbete.
- Fritidsnämnden delar årligen ut idrottspris, kulturpris och pris för årets ungdom.

Centrala målsättningar

- Främja välbefinnande genom kommunens tjänster.
- Utveckla mångsidiga fritidstjänster för alla åldersgrupper och befolkningsgrupper.
- Fördela verksamhetsbidrag till föreningar.
- Koordinera barns fritidsaktiviteter i samarbete med skolor och föreningar.
- Stödja barns och ungdomars utveckling genom inkluderande verksamhet.
- Utveckla intern och extern information samt marknadsföring.
- Samarbeta med kommunens övriga förvaltningar.
- Koordinera föreningsmöten för att föra samman i kommunen verksamma föreningar

Mätbara mål

- Understöd till föreningar, €/invånare.
- Antal föreningsmöten per år.
- Antal interna sektoröverskridande samarbetsmöten per år.

Kulturtjänster

- Kulturtjänsterna främjar, stöder och organiserar kulturverksamhet i kommunen, vilket bidrar till invånarnas välbefinnande samt stärker kommunens attraktionskraft.
- Till verksamheten hör bland annat det årliga evenemanget Malaxdagen, riktat till både invånare och turister, samt olika utställningar som fritidstjänsterna ansvarar för.
- Kultur för barn är en central del och genomförs bland annat via klubbar inom Finlandsmodellen för hobbyverksamhet samt genom kulturläroplanen för småbarnspedagogik och grundskola. Fritids- och kulturplaneraren ansvarar för koordineringen av kulturläroplanen.
- Kulturarbetet sker till stor del genom samarbete med lokala föreningar och samverkan i lokala och regionala projekt.
- Kommunen delar årligen ut ett kulturpris till personer som utmärkt sig inom konst och kultur.

Kulturtjänster, fortsättning

Centrala målsättningar

- Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av kulturtjänsterna och rapportering till ledande organ.
- Kulturens grundläggande tjänster för invånare är strukturerade efter åldersgrupper och utvecklas som en del av kommunens välfärdstjänster.
- Samarbete med kulturorganisationer- och föreningar lokalt och regionalt.
- Utveckling av kulturinnehåll och strävan efter evenemangsproduktion året runt.
- Kulturtjänsterna stöder nya och innovativa kulturprojekt och strävar efter att främja nya verksamheter.

Verksamhet

- Ansvara för att kulturläroplanen uppdateras, följs upp och utvärderas tillsammans med berörda parter.
- Koordinera utställningar i kommunens fastigheter.
- Anordna minst ett eget kulturevenemang årligen.
- Möjliggöra deltagande i kulturevenemang för olika målgrupper.

Mätbara mål

- Kulturevenemang, egna och stödda produktioner.
- Besökare på kulturevenemang.
- Fullföljande av kulturläroplan.
- Kulturprojekt, egna och stödda kulturprojekt.

Motionsfrämjande verksamhet

- Verksamhetsområdet planerar och utvecklar kommunens motionsverksamhet samt skapar förutsättningar för föreningar och invånare att utöva motion i kommunens anläggningar.
- Motionstjänster erbjuds både inom ordinarie verksamhet och genom projekt, i samarbete med framför allt idrottsföreningar och andra aktörer.
- Inom motionsfrämjande verksamhet ingår motionsrådgivning äldre och skolelever. Nya samarbetsmodeller utvecklas tillsammans med välfärdsområdet och andra kommuner.
- I kommunen kan motionsredskap lånas via Sportoteken i Yttermalax, Petalax och på Bergö.
- Kommunen arbetar för att möjliggöra ett aktivt motionsliv för alla invånare, i samarbete med tekniska verket som ansvarar för motionsanläggningarna, medan fritidsverksamheten bidrar med expertstöd i planeringen.

- **Pixnehallen och gymmet** sköts av kommunen i samarbete mellan fritidstjänsterna och tekniska verket. Bokningar sker via fritidstjänsterna, medan skolornas gymnastiksalar koordineras av rektorerna.
- **Skidspår** underhålls i samarbete med lokala föreningar: Malax IF (Pixne), Petalax IK och Bergö IF, som får skötselbidrag.
- **Isbanor och rinkar** vid skolor och daghem sköts av fastighetsskötare under arbetstid.
- **Motionsområden** sköts i samarbete mellan kommunen och föreningar enligt överenskommen arbetsfördelning. Detta innefattar Pixne motionsområde, Petalax fotbollsplan, utegymmen, bouleplan och frisbeegolfbanor.
- **Badstränder** och **lekparker** sköts av tekniska verkets personal med underhåll sommartid och tillsyn året runt (lekparkerna).
- Kommunen erbjuder **allmänna istider** i ishallen (oktober–mars) samt fri användning av konstgräsplanen i Pixne när den inte är bokad.

Centrala målsättningar

- Uppföljning och utvärdering av motionstjänsterna och rapportering till ledande organ.
- Främja alla invånares hälsa och uppmuntra till sunda levnadsvanor.
- Vidareutveckla motionsrådgivningstjänster och öka tillgängligheten, särskilt för inaktiva personer och personer med funktionsvariationer i samarbete med hälso- och sjukvården.
- Fördela träningstider så rättvist och jämnt som möjligt.
- Uppmärksamma tillgänglighetsaspekter i motionstjänsternas verksamhet

Verksamhet

- Anordna motionskampanjer och –evenemang anpassade för olika målgrupper
- Ge motionsrådgivning individuellt och i grupp
- Erbjud anpassade motionsgrupper för äldre, personer med nedsatt funktionsförmåga och övriga enligt behov.
- Ordna evenemang, föreläsningar, temadagar med hälsa i fokus.
- Erbjud träningstider för allmänheten i ishallen och på konstgräsplanen.
- Samarbeta med organisationer för förebyggande motion.
- Uppmuntra alla målgrupper till rörelse genom utlåning av motionsredskap via sportoteken och kommunens rörelsekärror.

Andra åtgärder

- Marknadsföring av möjligheter till motion såsom utomhusleder och andra aktiviteter riktas till både invånare och turister via webbplatserna malax.fi och visitvasa.fi.

Mätbara mål

- Antal deltagare i motionskampanjer, tester och motionsrådgivning.
- Antal motionsgrupper enligt målgrupp.
- Antal samarbeten med föreningar och organisationer.
- Antal motionsrådgivningstillfällen.
- Antal deltagare i anpassade motionsgrupper.
- Antal allmänna istider.
- Utlåningsstatistik för rörelsekärror och sportotek
- Subventionerade hyror för idrotts- och motionsföreningar i kommunens utrymmen.

Ungdomstjänster

- Kommunens ungdomsverksamhet styrs av ungdomslagen och ska stödja ungas uppväxt, självständighet och delaktighet. Ungdomar definieras som personer under 29 år, och i Malax finns ett mångprofessionellt samarbetsnätverk i samarbete med Korsnäs.
- Ungdomstjänsterna främjar en aktiv och förebyggande fritid genom verksamhet i ungdomslokalen Socken och genom grupper, resor, hobbyer och evenemang.
- Rusmedelsförebyggande arbete riktat till invånare i alla åldrar ingår i ungdomstjänsternas uppgifter.
- Uppsökande ungdomsarbete och ungdomsverkstad ordnas som köptjänst där unga får stöd i att hitta sin egen väg.

Centrala målsättningar

- Ungdomar i kommunen erbjuds meningsfull och kvalitativ fritidsverksamhet.
- Erbjuder en trygg, tillgänglig och mångsidig miljö för unga att vistas i.
- Stärka ungas kunskap, välmående och livskompetenser.
- Främja delaktighet och inflytande bland ungdomar i kommunen.
- Stärka ungas samhällsengagemang och demokratiförståelse.
- Förebygga rusmedelsanvändning bland unga.
- Nå och stödja unga i olika livssituationer, inklusive de som står utanför utbildning eller arbete.
- Utveckla skolungdomsarbetet och implementera nya verksamhetsmodeller.

Verksamhet

- Anordna hobbyklubbar inom Finlandsmodellen och lokal hobbyverksamhet.
- Upprätthålla ungdomsgården med regelbunden verksamhet.
- Ordna kurser, föreläsningar, temadagar, utfärder och läger för barn och unga.
- Erbjuder verksamhet under skolans lovtider.
- Arbeta aktivt i skolmiljö, särskilt i högstadiet och i övergångsskeden inom grundskolan.
- Anordna uppsökande ungdomsarbete samt ungdomsverkstad som köptjänst.

Mätbara mål

- Antal klubbar och deltagare.
- Antal besök i ungdomsgården.
- Antal utfärder och läger samt antal deltagare.
- Antal evenemang, föreläsningar, temadagar.
- Kunder i uppsökande ungdomsarbete.
- Kunder i verkstadsverksamheten.

Bibliotek

- Biblioteksverksamheten styrs av lagen om allmänna bibliotek och är en lagstadgad del av kommunens basservice. Den ska ge invånarna likvärdig tillgång till information, kunskap, upplevelser och litteratur samt bidra till en levande och mångsidig kommun. Biblioteken främjar mångfald och kreativt tänkande.
- Malax kommunbibliotek har fyra betjäningpunkter: Yttermalax, Övermalax (skol- och daghemsbibliotek), Petalax och Bergö.
- Genom kulturella evenemang och läsfrämjande arbete bidrar biblioteket till kulturfostran och samarbetar med kommunala enheter och tredje sektorn för att stärka tillgången till kultur och bibliotekets roll som aktör.
- Malax kommunbibliotek ingår i biblioteksnätverket Fredrikabiblioteken, ett samarbete mellan 11 kommunbibliotek i Österbotten.

Verksamhet

- Erbjuder tillgång till mångsidigt och tidsenligt fysiskt material.
- Via biblioteksnätverket samarbeta kring webb biblioteket fredrika.finna.fi, erbjuda kostnadsfri tillgång till e-material och avgiftsbelagda regionala materialtransporter.
- Erbjuder anpassade tjänster via tillgänglighetsbiblioteket Celia samt digital handledning för digitala medier och tillgänglighet verktyg
- Erbjuder bokutlåning via Boken kommer till personer som inte kan besöka biblioteket
- Tillhandahåller utrymmen som är fria att använda för lärande, fritidsintressen, arbete och medborgarverksamhet.
- Anordna läsfrämjande verksamhet för barn i samarbete med kommunens bildningssektor genom regelbundna biblioteksbesök, bokprat och pop-up bibliotek.
- Anordna läsfrämjande verksamhet för vuxna till exempel i samarbete med Malax-Korsnäs medborgarinstitut. Bland annat genom bokprat, författarbesök och bokcirklar.

Centrala målsättningar

- Sträva efter medieanskaffning å minst 5€/invånare för att upprätthålla en tidsenlig bibliotekssamling.
- Ordna kulturella evenemang, i egen regi eller i samarbete med andra.
- Främja läsning och läskultur för både barn och vuxna samt stärka en mångsidig läskunnighet.
- Erbjuder lokaler för lärande, fritidsintressen, arbete och medborgar-verksamhet.
- Uppmärksamma tillgänglighetsaspekter i bibliotekets verksamhet

Mätbara mål

- Antal fysiska besök per invånare.
- Procentuell andel låntagare per invånare.